

B-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKIJUHI ETTEVALMISTAMISE ÕPPEKAVA (ELEKTROONILINE ÕPPEVORM)

Leedevälja Autokool OÜ

Õppeasutus: Leedevälja Autokool OÜ, registrikood 12255567, ettevõtte aadress: Saare maakond, Saaremaa vald, Ennu küla, Leedevälja, 94126.

Õppekava kinnitamise kuupäev: 11.07.2019. a.

Elektroniline õppekeskkond: Teooria.ee õppekeskkond (väljatöötanud OÜ Teooria ja liiklusspetsialistid).

Juhi esmaõppe **algastme koolituse õppetöö mahud** akadeemilistes tundides (a' 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise õppe keskkonnas	22 (73%)	
Auditoorse töö maht koos teooriateadmiste kontrolliga	6-8	
Õppesõidu maht koos sõiduuskuste kontrolliga		24

Juhi esmaõppe **lõppastme koolituse õppetöö mahud** akadeemilistes tundides (a' 45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise õppe keskkonnas	2 (50%)	
Kontaktundide maht	2	
Õppesõidu maht		2

Õppekava koostamise alus: Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“

Kursuse läbiviimiseks vajalike sertifikaatide/litsentside olemasolu: tegevusluba.

Juhi ettevalmistamise eesmärk: luua eeldused, et õpilane juhi esmaõppe algastme käigus omandaks sellised teadmised oskused ja hoiakud, et ta oleks võimeline liikluses käituma vastutustundlikult, ohutult, teisi liiklejaid arvestavalt ja keskkonda säästvalt ning et ta oskaks juhina realistlikult oma sõiduuskust hinnata ja seda iseseisva juhina jätkuvalt edasi arendada.

Esmaõppe korras valmistatakse ette B-kategooria mootorsõidukijuhti.

Koolituskursusele võetakse õppima B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 15,5-aastane.

ELEKTROONILISE ÕPPEKAVA STRUKTUUR

JUHI ESMAÕPPE ALGASTME KOOLITUS

Liiklusteooriaõpe

Moodul 1

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, esimene arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Auditoorse aktiivõppetunni sisu:

- Täpsustame õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas.
- Käsitleme juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi.
- Räägime enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest.
- Võib käsitleda ka muid teemasid.

Moodul 2

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, teine arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Auditoorse aktiivõppetunni sisu:

- Käsitleme küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist.
- Räägime kaaslaste suhtumise ja käitumise mõjudest juhile, oma seisundi hindamisest ning anname võimaluse adekvaatseks tagasisideks.
- Võib käsitleda ka muid teemasid.

Moodul 3

2 auditoorset õppetundi, veebipõhine õpe, kolmas arvestus veebikeskkonnas. Veebipõhise õppe materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale.

Auditoorse aktiivõppetunni sisu:

- Käsitleme küsimusi sõidumarsruudi valiku ja aja planeerimise kohta, keeruliste olude ja situatsioonide vältimise kohta vähese kogemuse juures.
- Räägime alternatiivsetest variantidest ja soovistest aja ja teekonna valikul, kannatlikkusest ja püsivusest maanteesõidul pingelise liikluse tingimustes.
- Oluline on ohutu sõidukiiruse valiku ja riskeeriva käitumise vältimise käsitlemine.
- Võib käsitleda ka muid teemasid.

Pimedaajal sõiduki juhtimine – veebipõhine õpe, praktikum, materjalid vastavalt õppetunni teemaatikale. Pimedaajal sõiduki juhtimise teooriaõpet võib alustada pärast 1. mooduli teooriaõppe läbimist.

Sõiduõpe

Moodul 1 ja 2

Kokku 16 sõidutundi. Õpime, milline peab olema juhi tööasend ja turvavarustus, kuidas sõidukit käsitseda ja juhtida vähese liiklusega teedel ning erinevates liiklusesituatsioonides.

Moodul 3

6 sõidutundi. Omandame oskused möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks, sõiduki juhtimiseks planeeritud teekonnal ja sõiduki juhtimiseks keskkonda säästval viisil; sooritame algastme libedasõidu harjutused.

Pimedaajal sõiduki juhtimine – 1 sõidutund. Pimedaajal sõiduki juhtimise sõiduõpet võib alustada pärast sõiduõppe 2. mooduli läbimist.

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Teooriaõpe: teadmiste kontroll (kooli teooriaeksam) veebikeskkonnas või auditooriumis.

Sõiduõpe: sõiduuskuste kontroll (kooli sõidueksam koos sõiduõpetajaga) õpilase planeeritud teekonnal.

JUHI ESMAÕPPE LÕPPASTME KOOLITUS

Liiklusteooriaõpe

2 auditoorset tundi (sh 1 praktikum), veebipõhine õpe.

Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.

Sõiduõpe

Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine – 1 sõidutund.

Libedasõidu riskivältimise harjutused õppeväljakul – 1 sõidutund.

Õppekava koostaja:

Aivar Liiv

Leedevalja Autokool OÜ juhataja/ juhatuse liige

e-post: info@leedevalja.ee

telefon: +37254502233

1. ESMAÕPPE ALGASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

1.1. Teooriaõpe

Koht õppekavas	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Maht	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Aine lühikirjeldus	2 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine üldeesmärgid	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja juhi õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid.
Õpiväljundid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Iseseisva töö sisu	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise riikliku õppekavaga seatud juhi koolituse eesmärgid.
Kohustuslik kirjandus	Tutvuda Teooria.ee õppekeskkonna õppevõimalustega.
	Liiklusseadus. Määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“.

Teooriaõpe 1.2.	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaan – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaan.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.3.	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes.

	Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminind, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jms.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.4.	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained " Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja " Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid üksikshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.5.	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained " Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja " Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumises on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arvestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejatega ja sõitjatega arvestamise tähtsust;

	<ul style="list-style-type: none"> • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.6.	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Moodul 1 maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained " Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja " Iseseisvaks õppimiseks juhendamine". Turvahalli külastus võib toimuda algastme koolituse jooksul.
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsioon suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehno seisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 1.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 1. moodulis.
Moodul 1 maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud ained " Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja " Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele;

	<ul style="list-style-type: none"> • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe 2.1.	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	2 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teoriaõpe 2.2.	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuealade, parklate, jalgrattateede, teega külgnivate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused ristmike ja teega külgnivate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnivate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnivate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.

Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.3.	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigade saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 2.4.	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul.
Aine lühikirjeldus	Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatamise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud reeglid. Lahendatakse peatamise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatamise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused peatamiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatamise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatamisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatamise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.

Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.
-----------------------	---

Teooriaõpe 2.5.	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 2. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole.
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgil.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.2.	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	2 auditoorset aktiivõppetundi ja vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms.

Aine üldesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.3.	Keskkonda säästev auto kasutamine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduvõisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Luua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduvõis on ka ohutu sõiduvõis.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

Teooriaõpe 3.4.	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonna teemaloengute 3. moodulis.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvus sõidukiirusest jms.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmise seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;

	<ul style="list-style-type: none"> teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T 3.5.	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub Teooria.ee õppekeskkonna algastme libedasõidu koolitusse.
Koolituse maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Selgitatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsuure valguse valguseks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuure valguse valgusega.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

1.2 Sõiduõpe

Sõiduõpe 1.1.	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Kokku 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamise".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduki valmistamiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli; oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 1.2.	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 1. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Kokku 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. moodul aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdumist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdumist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitsemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta sõidukit sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 2.1.	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Kokku 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	6 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. moodul ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regioonide eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemiseks seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud

	tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; oskab peatuda ja parkida teel; teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 2.2.	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 2. moodulisse.
Moodul 1 ja 2 maht kokku	Kokku 16 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	8 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. moodul ained ja 2. mooduli aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemiseks seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklussituatsioonides osalemiseks seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks 3. moodulis; omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel; teab erineva liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega erineva liiklusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada; kohanema liikluses toimuvate muutustega; on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; on võimeline liiklusoludega arvestades sõidukit juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 3.1.	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.

Moodul 3 maht	6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	2 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. mooduli ained ja 2. mooduli ained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames, väljaspool asulat, läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi- ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpöike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpöikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpöike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpöike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 3.2.	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punkti A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks ja/või sõiduõppe individuaalses õppekavas.

Sõiduõpe 3.3.	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
----------------------	--

Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava algastme koolituse sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	2 sõidutundi.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. moodul.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid piisavalt kaugelt, hoida piisavat piki- ja külgevahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist kütuse kulu.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamiseks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute jätkamiseks.

Sõiduõpe 3.4.	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse.
Moodul 3 maht	6 kohustuslikku sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid. Sõiduõpe viiakse läbi pärast teemat T 3.5 „Peatamisteeconna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine“ läbimist.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahe valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Lua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgvahega. Lua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgvahega.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks või lõpule viimiseks.

2. JUHI ESMAÕPPE PIMEDAAJA KOOLITUSE AINEKAARDID

2.1 Teooriaõpe

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Teooria.ee õppekeskkonnas pimedaajal sõiduki juhtimise koolituses.
Maht	Vastav teemaloeng elektroonilises õppekeskkonnas ja praktikum.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimedaajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamise seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedaajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimedaajal on nähtavus palju halvem kui valge ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamise; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; • saab aru pimedaajal esinevatest ohtudest.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

2.2 Sõiduõpe

PS	Pimedaajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe pimedaajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes "Pimedaajal sõiduki juhtimine" õpitud – tulede õiget kasutamist, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe viiakse läbi Pärnus, Aide Autokooli nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused pimedaajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Lua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimedaajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimedaajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgahega ning kasutada õigesti tulesid.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha;

	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; • teab pimedaajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; • oskab oma käitumisega vähendada pimedaajal sõiduki juhtimisega seotud riske; • teab isiklikke, pimedaajal sõiduki juhtimisega seotud, tugevaid ja nõrku külgi; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedaajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

3. LÕPPASTME KOOLITUSE AINEKAARDID

3.1 Teooriaõpe

LT 1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Teooria.ee lõppastme koolituse teooriaõpe.
Aine maht	1 auditoorne aktiivõppetund ja e-loengud.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained, libeda- ja pimedaaaja koolitused.
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse kuidas liiklusõnnetuse peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamisteks põhjusteks on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhile ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks eakohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldeesmärgid	Luaa õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviiisi eelistest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviiisi eeliseid; • teab millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

LT 2	Libedasõidu riskivältimise praktikum
Koht õppekavas	Teooria.ee lõppastme koolituse teooriaõpe.
Aine maht	1 tund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme libeda- ja pimedaaaja koolitus.
Aine lühikirjeldus	Et juht oleks võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teaks, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab teadma, millised on juhi võimalused äkkolukorras käituda (sõiduk seisma jätta, takistusest ümber põigata, juhitud taastada). Praktikum käigus näitlikustatakse, et juhi võimalused äkkolukorras tegutseda sõltuvad sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul, turvahallis ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Praktikum viiakse läbi soovitatavalt rühmaõppena. Rühma maksimumsuurus on 12 õpilast. Praktikum käigus analüüsitakse peatamisteekonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskusest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatteiseärasustest jms ning mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul. Lisaks analüüsitakse kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida ohutuse tagamiseks.

Aine üldesmärgid	Luu eeldused arusaamise kujunemiseks, et lihtsam juhtida ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt kui võtta midagi ette äkkolukorras ohutuse taastamiseks, sest juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed. Näidata, et blokeeritud rattaga sõiduk ei ole juhitud ning peatamisteedkonna pikkus sõltub sõidukiirusest ja teekatete iseärasustest. Lisaks näidatakse, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi, sest kui ruumi on vähe, siis tuleb vähendada kiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab, et libedal teel on pidurdusteedkond palju pikem kui kuival asfaldil; • mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteedkonna pikkus erinev; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega.
Iseseisva töö sisu	Läbida Teooria.ee õppekeskkonnas vastav teemaloeng.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

3.2 Sõiduõpe

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduvõime süvendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme libeda- ja pimedaja koolitus.
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduvõime. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduvõime süvendamise etapist. Sõiduõppe erinevatel etappidel (vähemalt 1. ja 3. etapil) mõeldakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase autoga ja oma vastutusel. Kui õpilase autol ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli autoga.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduvõime süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitsemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõiduõpingute jätkamiseks.

LS 2	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamise
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 sõidutund.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme libeda- ja pimedaja koolitus.
Aine lühikirjeldus	Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul. Sõidutunnis analüüsitakse peatamisteedkonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatete iseärasustest jms. Ühtlasi asjaolusid, mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul ning kui suurt piki- ja külgahega tuleb hoida.

	Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist, kurvis sõitmist ja seal pidurdamist ning takistusest ümberpõikamist pidurdamisega ja pidurdamiseta.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks ning mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud. Lisaks luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; • oskab äkkpidurdada; • teab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Iseseisva töö sisu	Kui õpilasel puudub juhendaja, siis harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on ette nähtud lõppastme sõiduõppe eesmärkide saavutamiseks.

4. KOOLIEKSAMI AINEKAARDID

4.1 Teooriaeksam

TE	Liiklustestide lahendamise oskuste kontroll.
Koht õppekavas	Teooriateadmiste kontroll on õpingute lõpetamise eelduseks.
Kooli teooriaeksami maht	Kooli teooriaeksami maht teooria.ee keskkonnas on 30 minutit ja auditooriumis 2 auditoorset aktiivõppetundi.
Kooli teooriaeksami saamise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja sooritatud proovieksam teooria.ee keskkonnas.
Kooli teooriaeksami lühikirjeldus	Teadmiste kontroll toimub üldjuhul teooria.ee keskkonnas. Vastata tuleb 30 küsimusele 30 minuti jooksul. Teooriaõppe kontrollimisel klassiruumis kasutatakse EAKL poolt koostatud liiklusteste. Õpilane vastab 60-le küsimusele, kontrollaaeg 90 minutit. Lubatud maksimaalne vigade arv – 4.
Kooli teooriaeksami eesmärk	Saada kinnitus, et õpilasest on kujunemas säästlikku, ohutut ja teiste liiklejaid arvestavat sõiduvuisi viljelev juht.
Eksami väljundid	Pärast eksamit õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • tajub ja teab enda teooriateadmiste tugevaid ja nõrku külgi, ning oskab oma tulevases liikluskäitumises nendega arvestada; • on valmis edukalt sooritama riiklikku teooriaeksamit.
Iseseisva töö sisu	On koolieksami päevaks lahendanud sellisel hulgal liiklusteste, et uusi küsimusi tema jaoks, enam ei esine.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

4.2 Sõidueksam

SE	Sõiduoskuste kontroll.
Koht õppekavas	Sõiduoskuste kontroll on õpingute lõpetamise eelduseks.
Kooli sõidueksami maht	1 sõidutund.

Kooli sõidueksamile saamise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse 1., 2. ja 3. mooduli sõiduõppe tunnid.
Kooli sõidueksami lühikirjeldus	Sõiduuskuste kontrollimiseks (koos sõiduõpetajaga) planeerib õpilane ise eksamisõidu teekonna kestusega 45 minutit, mis sisaldab sõitu nii asulas kui asulavälisel teel. Kuressaare linnas pargitakse auto parklas ja tänaval, alustatakse sõitu tõusul.
Kooli sõidueksami eesmärk	Saada kinnitus, et õpilasest on kujunemas säästlikku, ohutut ja teiste liiklejaid arvestavat sõiduvuisi viljelev juht.
Eksami väljundid	Pärast eksamit õpilane: <ul style="list-style-type: none"> tajub ja teab enda sõiduuskuste tugevaid ja nõrku külgi, ning oskab oma tulevases liikluskäitumises nendega arvestada; on valmis edukalt sooritama riiklikku sõidueksamit.
Iseseisva töö sisu	On harjutanud sõitu ja saavutanud ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitsemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõidueksami sooritamiseks ja on peale eksamit võimeline jätkama õpinguid iseseisva juhina.
Kohustuslik kirjandus	Määratakse individuaalselt teooriaõpetaja poolt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.